

ÜNİTE I
MÖ 6.YY – MS 2.YY FELSEFESİ

FELSEFENİN ANLAMI

PHILOSOPHY

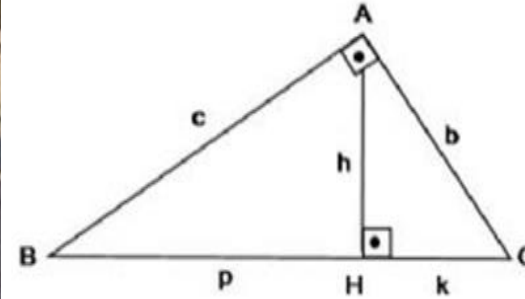
Philo: Sevgi + **Sophia:** Bilgi
Philosophia (Bilgelik sevgisi)

PİSAGOR (MÖ 580 - 500) / Felsefe terimini ilk kullanan filozof

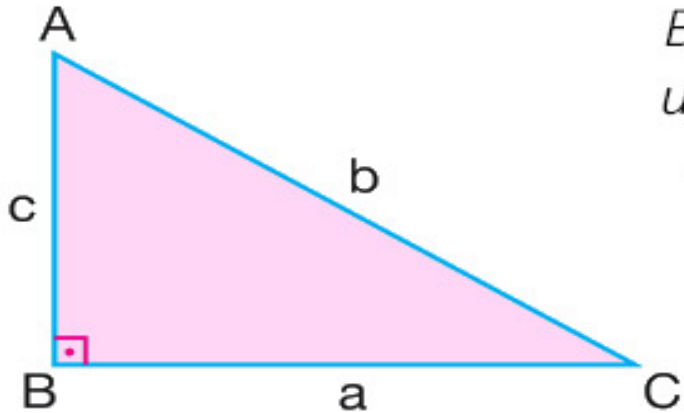
Öklit Bağlıntıları

- Bir dik üçgende hipotenüse ait yükseklik çizildiğinde öklit bağlantıları kullanılır.

$$\begin{aligned}h^2 &= p \cdot k \\b^2 &= k \cdot (p+k) \\c^2 &= p \cdot (p+k)\end{aligned}$$

PİSAGOR BAĞINTISI

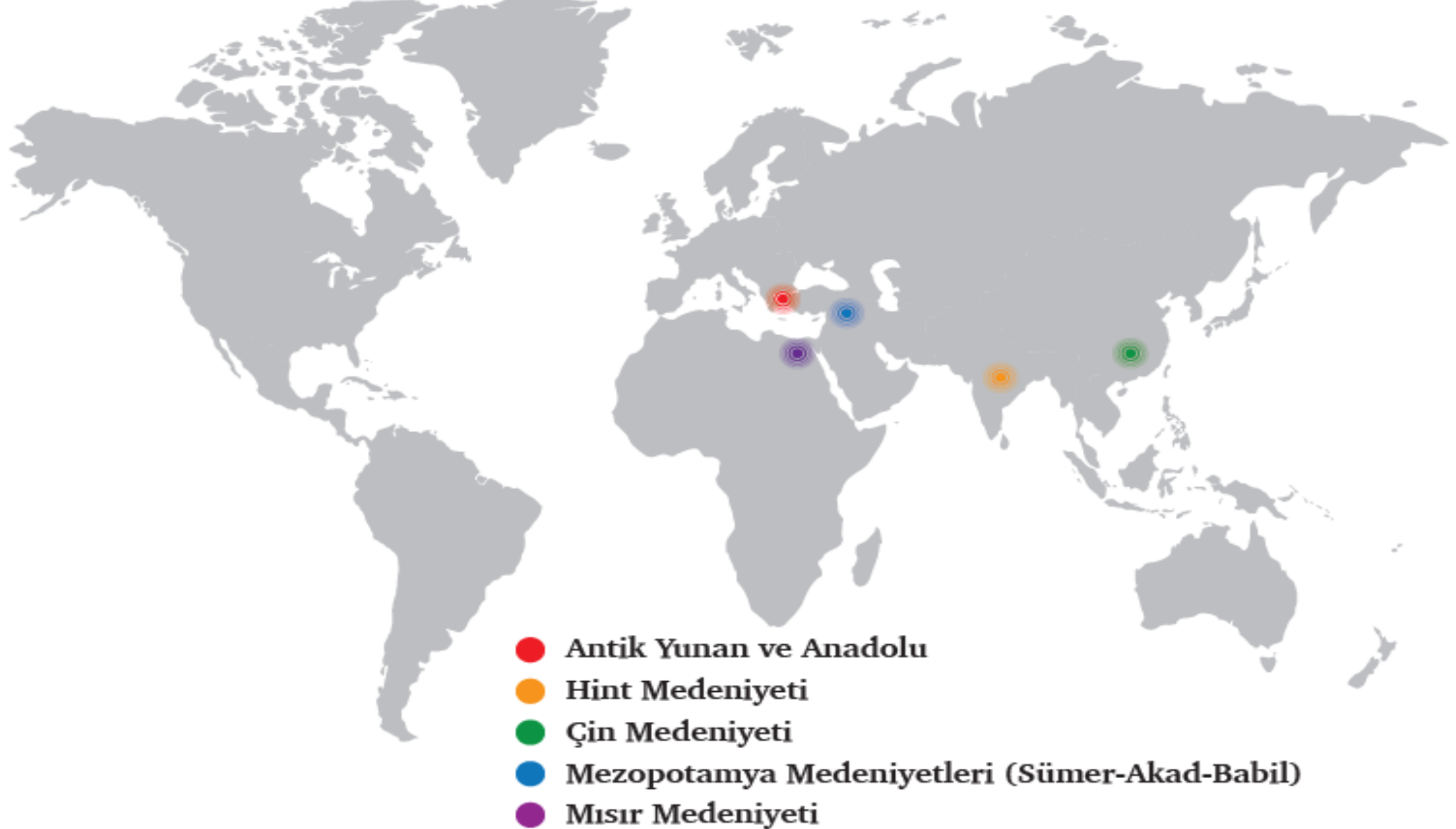
Bir dik üçgende, dik kenarların uzunluklarının kareleri toplamı hipotenüsün karesine eşittir.

$$b^2 = a^2 + c^2$$

FELSEFENİN ORTAYA ÇIKIŞI

İlk Medeniyetler

3-MEZOPOTAMYA

4-MISIR

Kefren Piramidi
136.5 metre

Mikerinos (Mykerinos) Piramidi
62 metre

Khufu (Keops) Piramidi
137.5 metre

5-İRAN(PERS)

Ahuramazda = İyi Tanrı

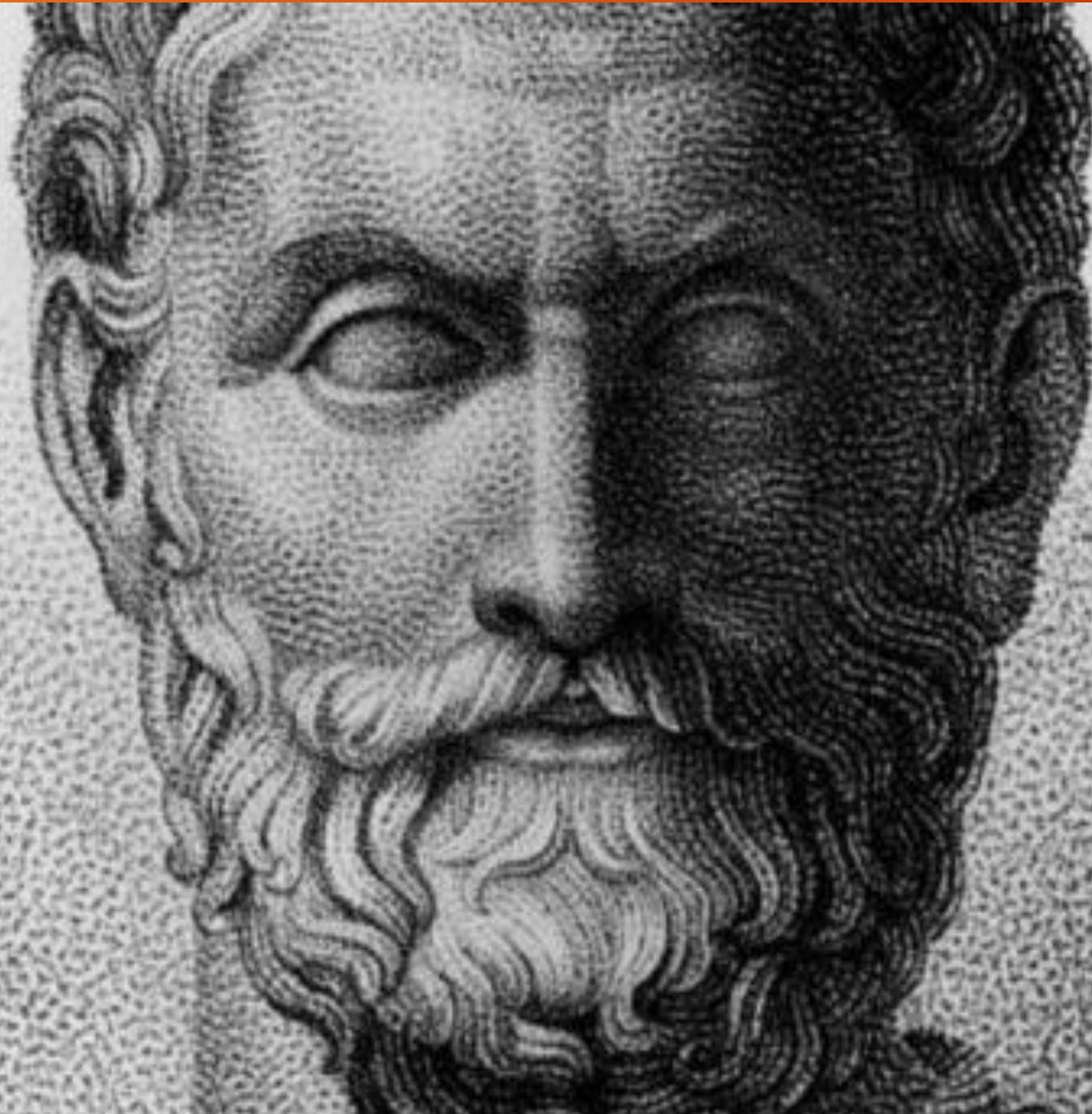
Ehrimen = Kötü Tanrı

FELSEFENİN ANAVATANI

- M.Ö 6. yy İyonya da doğmuştur.
- Felsefe, eleştirel bir yaklaşımla gerçeğe ulaşma çabasıdır.

THALES / İLK FİLOZOF(FELSEFENİN BABASI)

FELSEFENİN ANTİK YUNANDA DOĞUŞUNUN NEDENLERİ

1- Ekonomik zenginlik

2- Zengin kültürel ortamın varlığı.

3- İlk defa tanrılardan bağımsız olarak, insan aklıyla hareket edilmiştir.

FELSEFENİN ANTİK YUNANDA DOĞUŞUNUN NEDENLERİ

1- Ekonomik zenginlik: Ticaret yolları(Kral yolu)

AVRUPA

ASYA

AFRİKA

MISIR

HİNDİSTAN

ÇİN

HİNT OKYANUSU

BÜYÜK OKYANUS

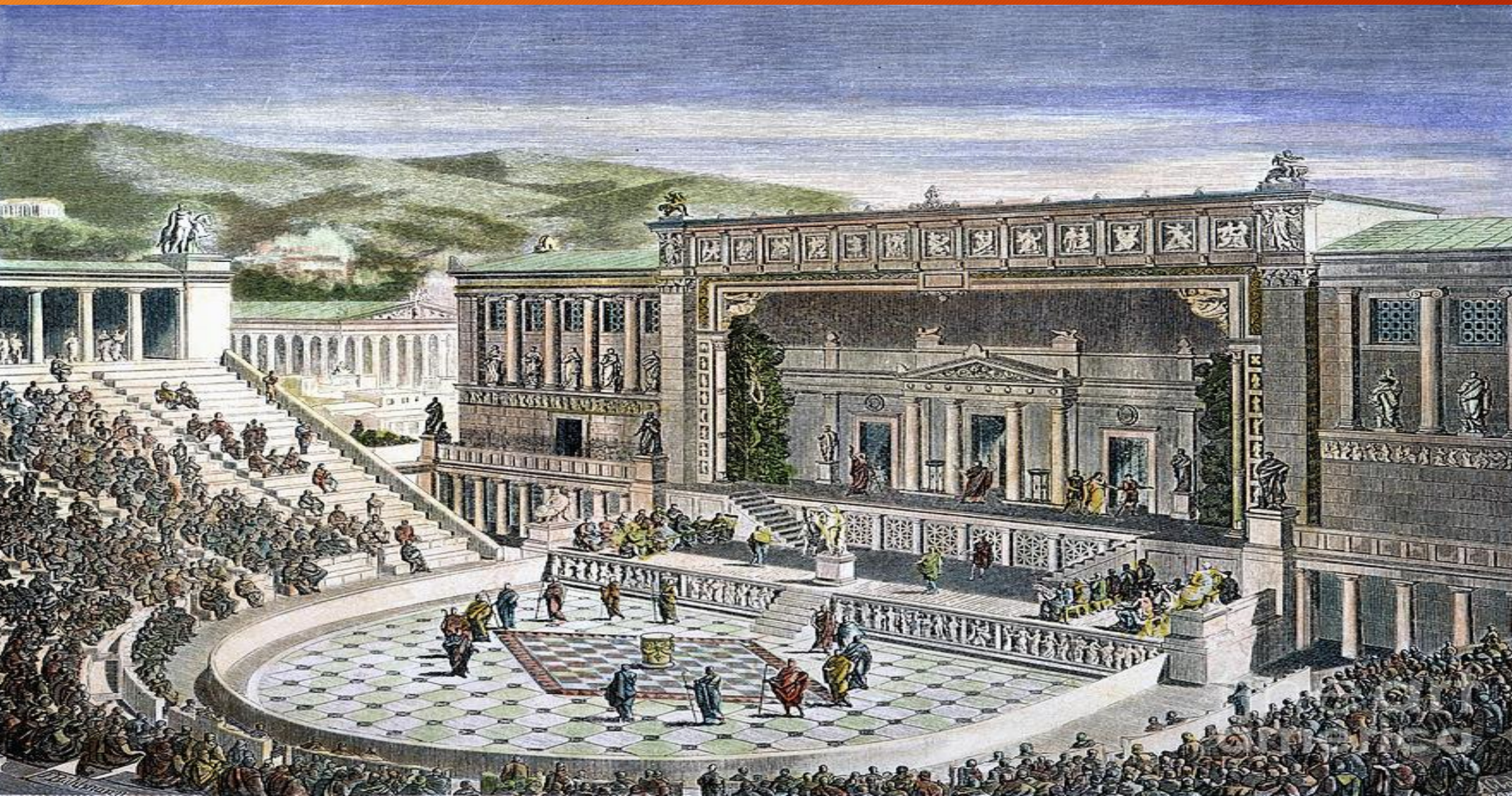
İpek Yolu
Baharat Yolu
0 500 1000 km

Üzüm ve Zeytin gibi değerli tarımsal ürünler

2- Zengin kültürel ortam:

3- İlk defa tanrılardan bağımsız olarak, insan aklıyla hareket edilmiştir.

A.YUNAN DÖNEMİNDEKİ BAZI YERLEŞİM YERLERİ

EFES (EPHESUS) / İZMİR

MİLET (MİLETOS) / DİDİM

DİDİM / APOLLON TAPINAĞI

Milet Kuzey Kapısı / BERLİN MÜZESİ

FOÇA (PHOCAEA) / İZMİR

-Adını bölgede bol bulunan foklardan almıştır.

BERGAMA / İZMİR

Zeus Sunağı / BERLİN MÜZESİ

DOĞA FİLOZOFLARI

/

ARK(H)E DÜŞÜNCESİ

1-Thales

Su

2-Herakleitos

Ateş

3-Anaximenes

Hava

4-Anaximandros

Aperion

5-Empodokles

Dört Element

6-Anaxagoras

Spermata (Tohum)

7-Demokritos

Atom

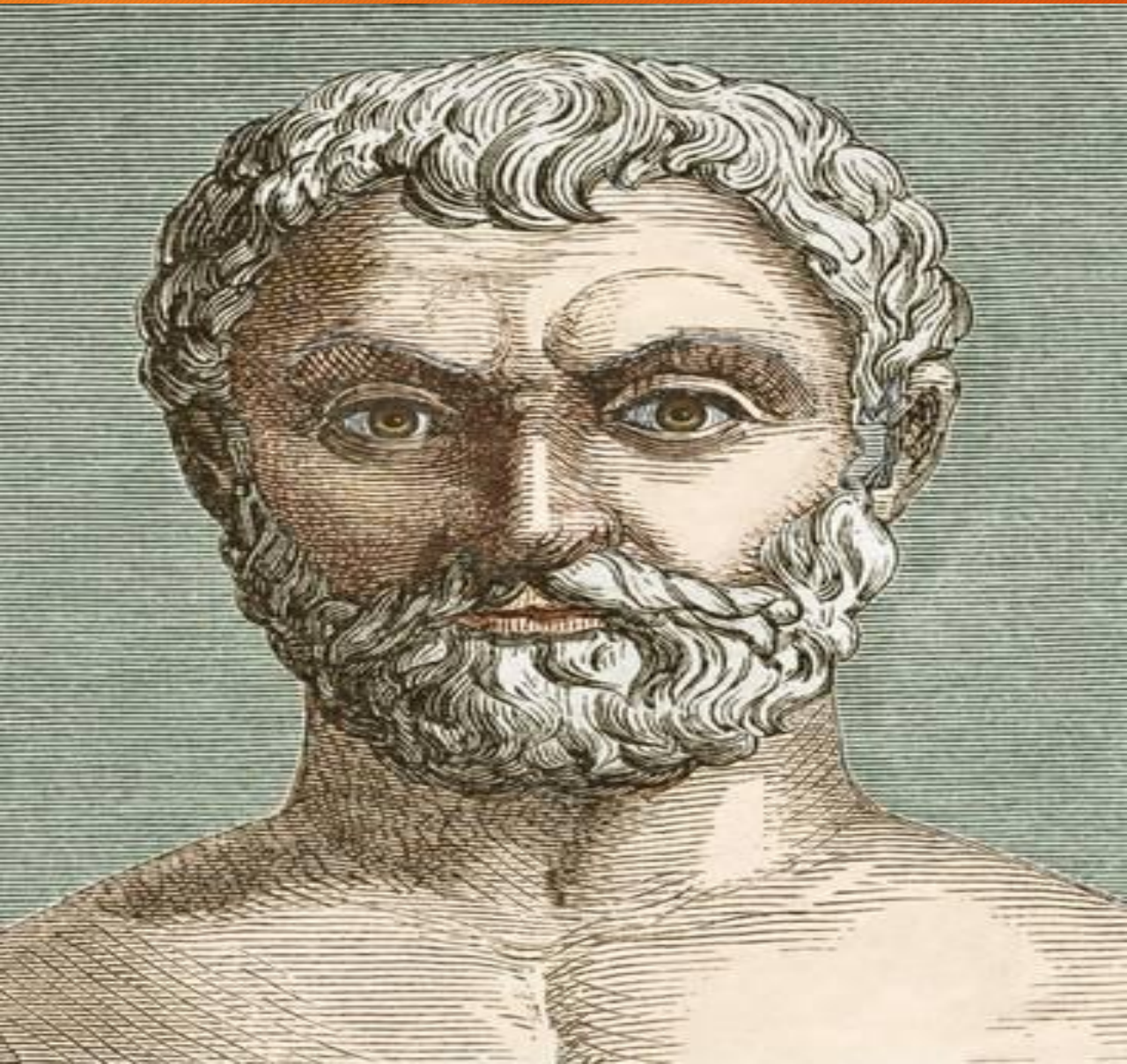
8-Parmenides

Sayılar / 1 Olan

1-Thales

DİDİM/MİLET(MÖ 624 / 546)

Su

2-Herakleitos
EFES/İZMİR(MÖ 535 /475)

Ateş

3-Anaximenes
DİDİM/MİLET(MÖ 585 / 525)

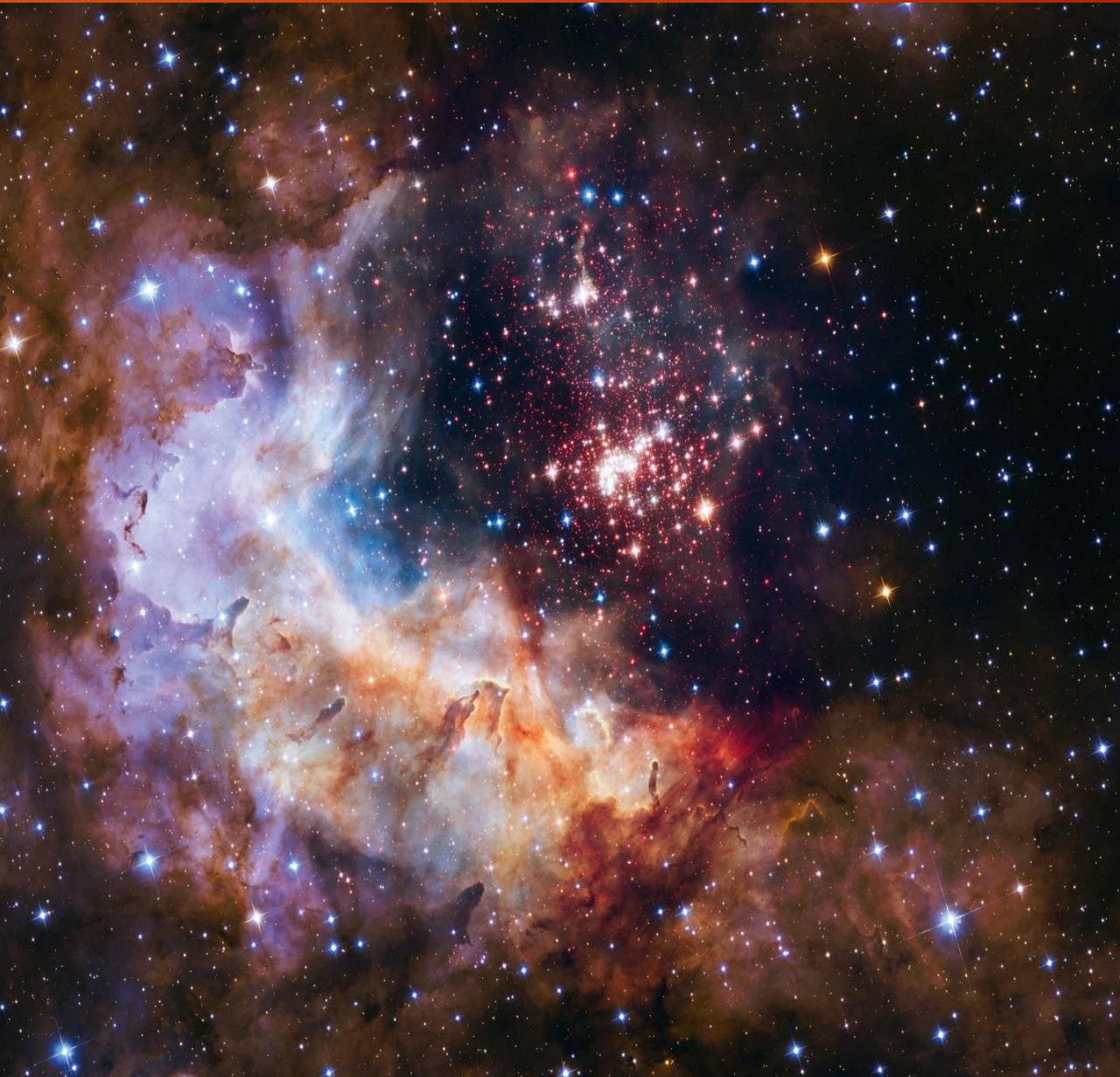
Hava

4-Anaximandros
DİDİM/MİLET(M.Ö 610 / 546)

Aperion

5-Empodokles
İTALYA(MÖ 490 / 430)

Dört Element

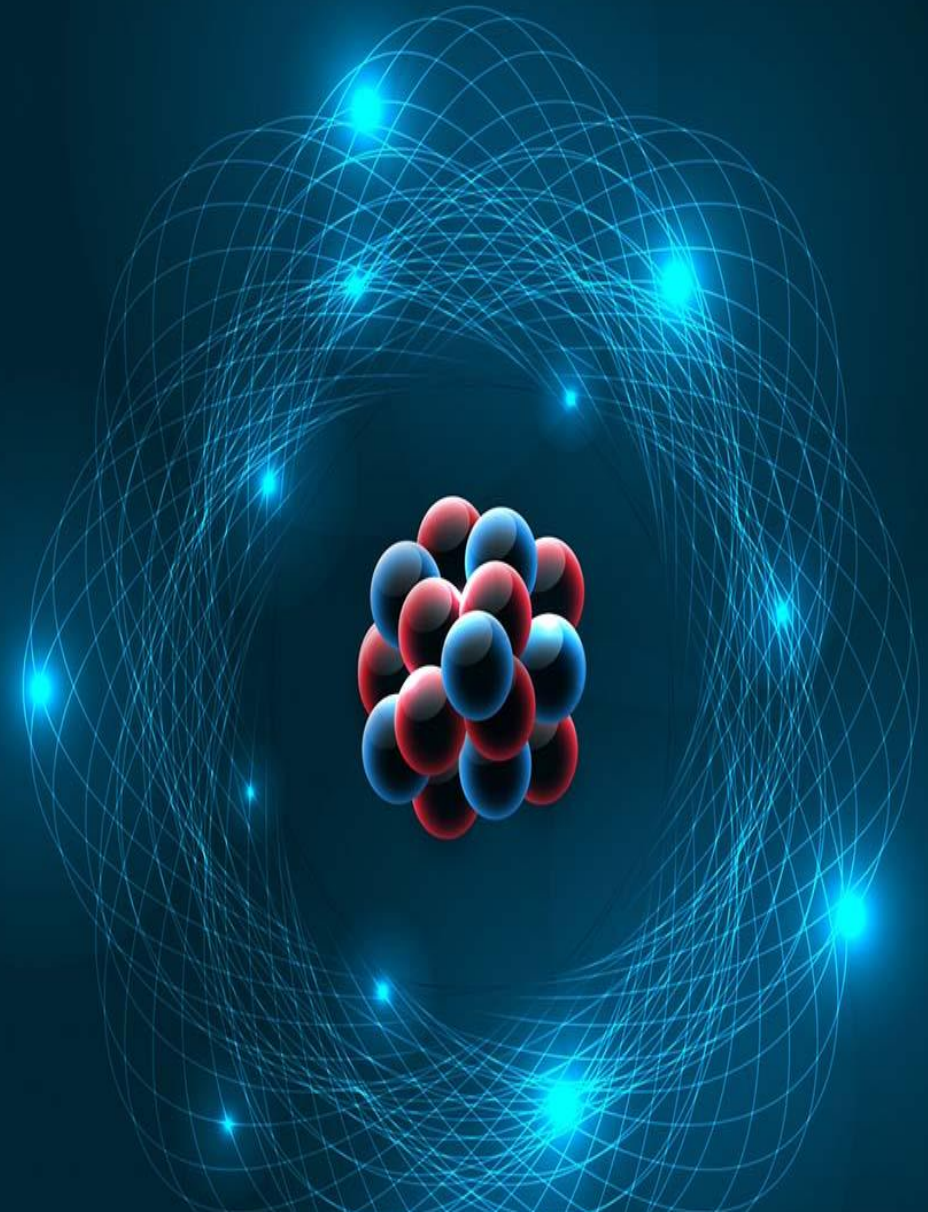

6-Anaxagoras
URLA(MÖ 500 / 428)

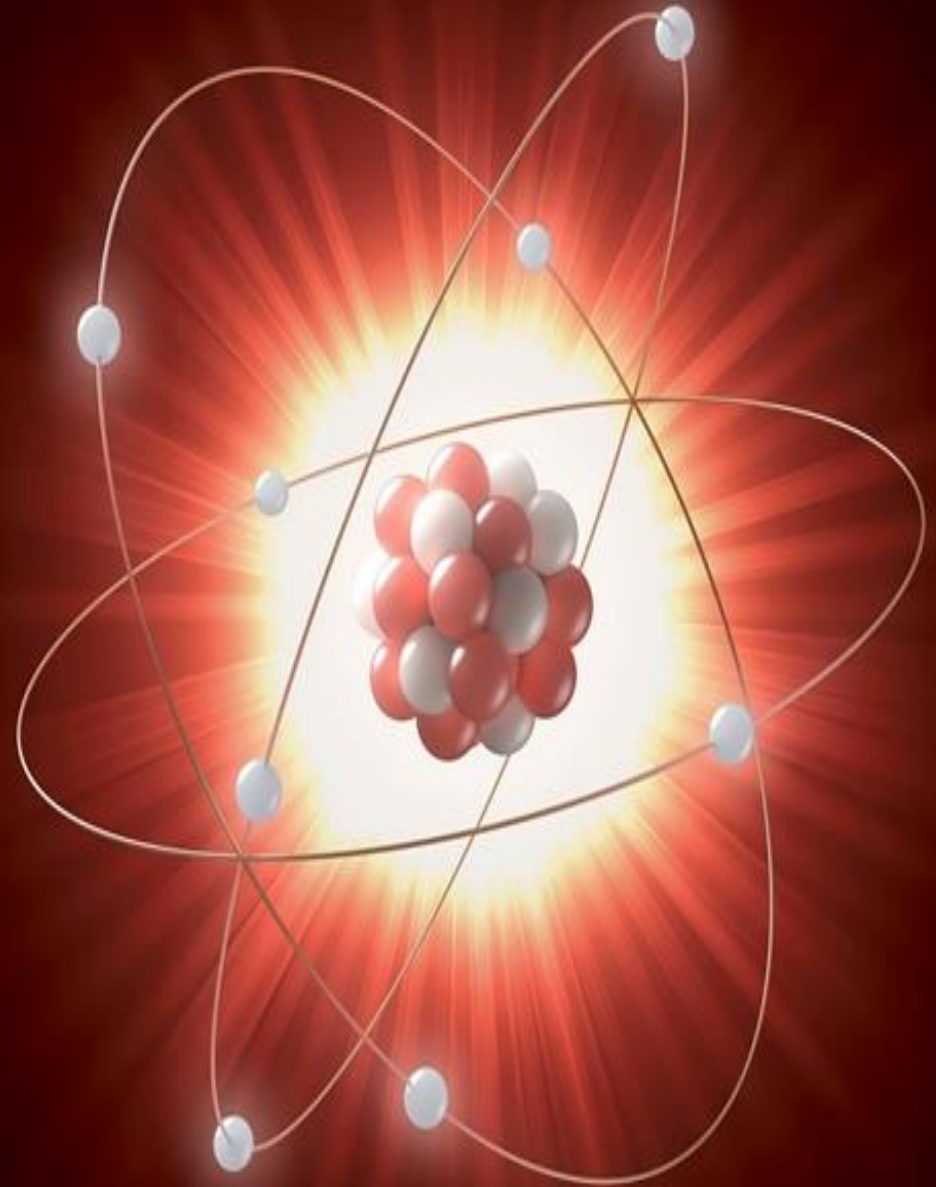
Spermata(Tohum)
Nous

7-Demokritos
A.YUNAN(MÖ 460 / 370)

Atom

8-Parmenides
İTALYA(MÖ 515 / 460)

Sayılar / 1 Olan

DEĞİŞİM PROBLEMİ

1.LAO TSE

Her şey Tao'dan çıkar ve ona geri döner.

Tao, bu hâliyle tüm değişimlerin içinde değişmeden kalandır.

2.HERAKLEİTOS

Herşey deęiřir. Deęiřmeyen tek şey deęiřimin kendisidir.

Aynı nehirde iki kez yıkanamayız.

3.PARMENİDES

Varlık, çokluk olarak görünse de asıl olan bir olandır.

Değişim, duyusal bir yanılgıdır.

ANADOLU DA YAŞAMIŞ A.YUNANLI FİLOZOFLAR

1	Thales Anaksimandros Anaksimenes	Aydın/Didim (Miletos) Aydın/Didim (Miletos) Aydın/Didim (Miletos)
2	Anaksagoras Herakleitos Ksenofanes	İzmir/Urla (Klazomenai) İzmir/Selçuk/Efes (Ephesos) İzmir/Menderes/Degirmendere (Kolofon)
3	Epiktetos	Denizli/Pamukkale (Hierapolis)
4	Diogenes	Sinop (Sinope)
5	Lukianos	Adıyaman/Samsat (Samosata)
6	Aristoteles Kleanthes	Çanakale/Ayvacık (Asos) Çanakale/Ayvacık (Asos)

Harita 1.1: Anadolu'da yaşamış Antik filozoflar

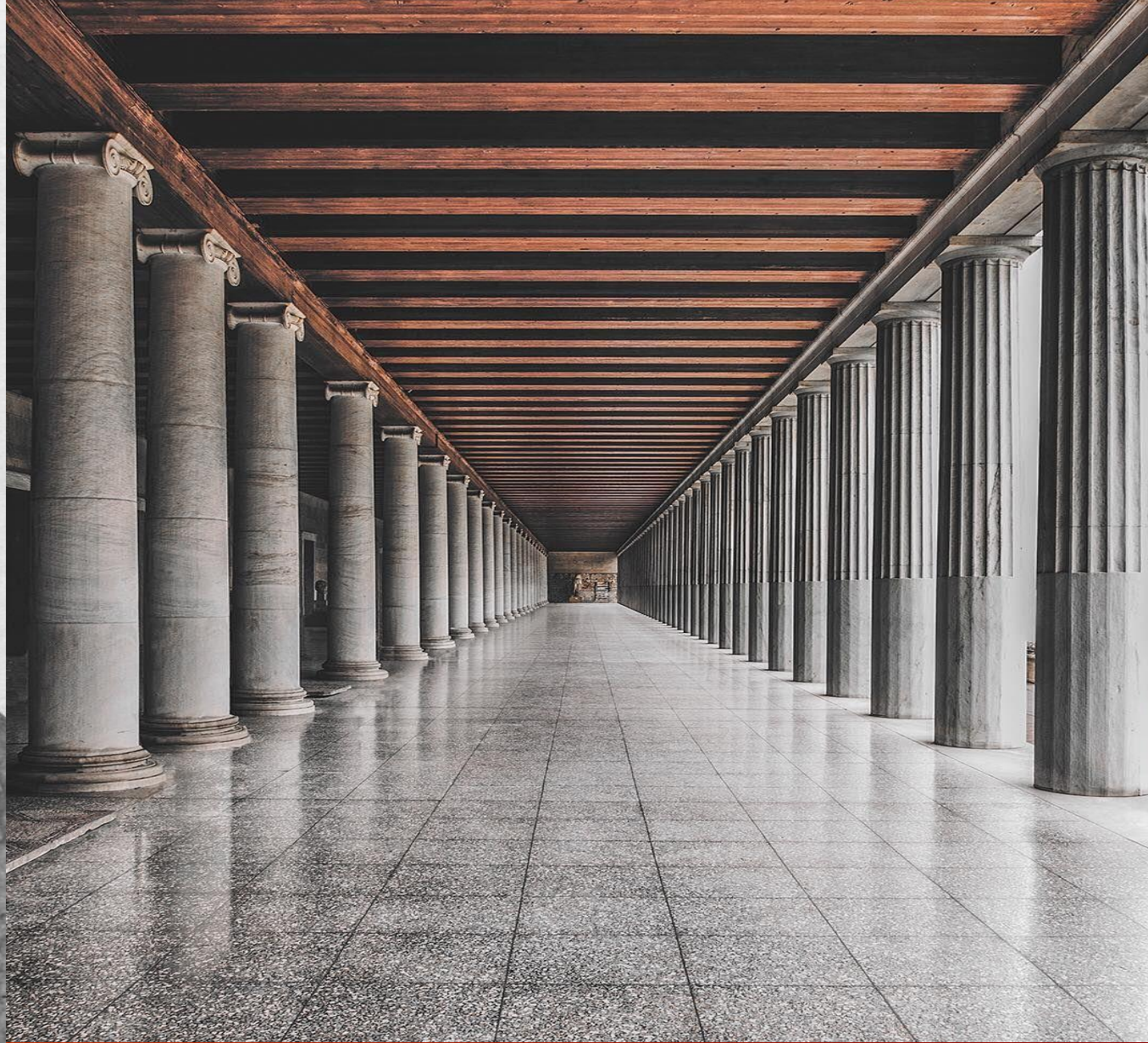
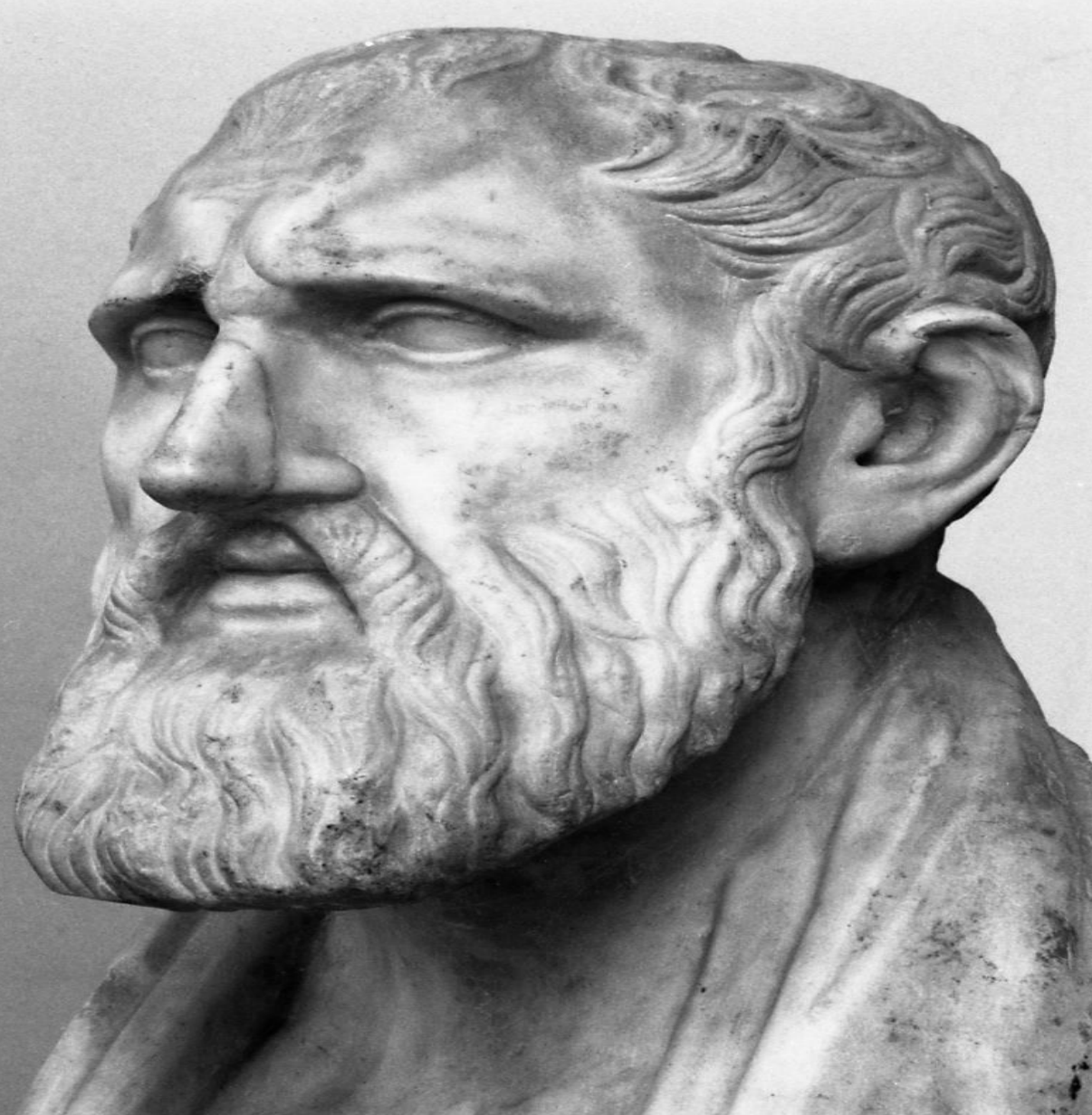

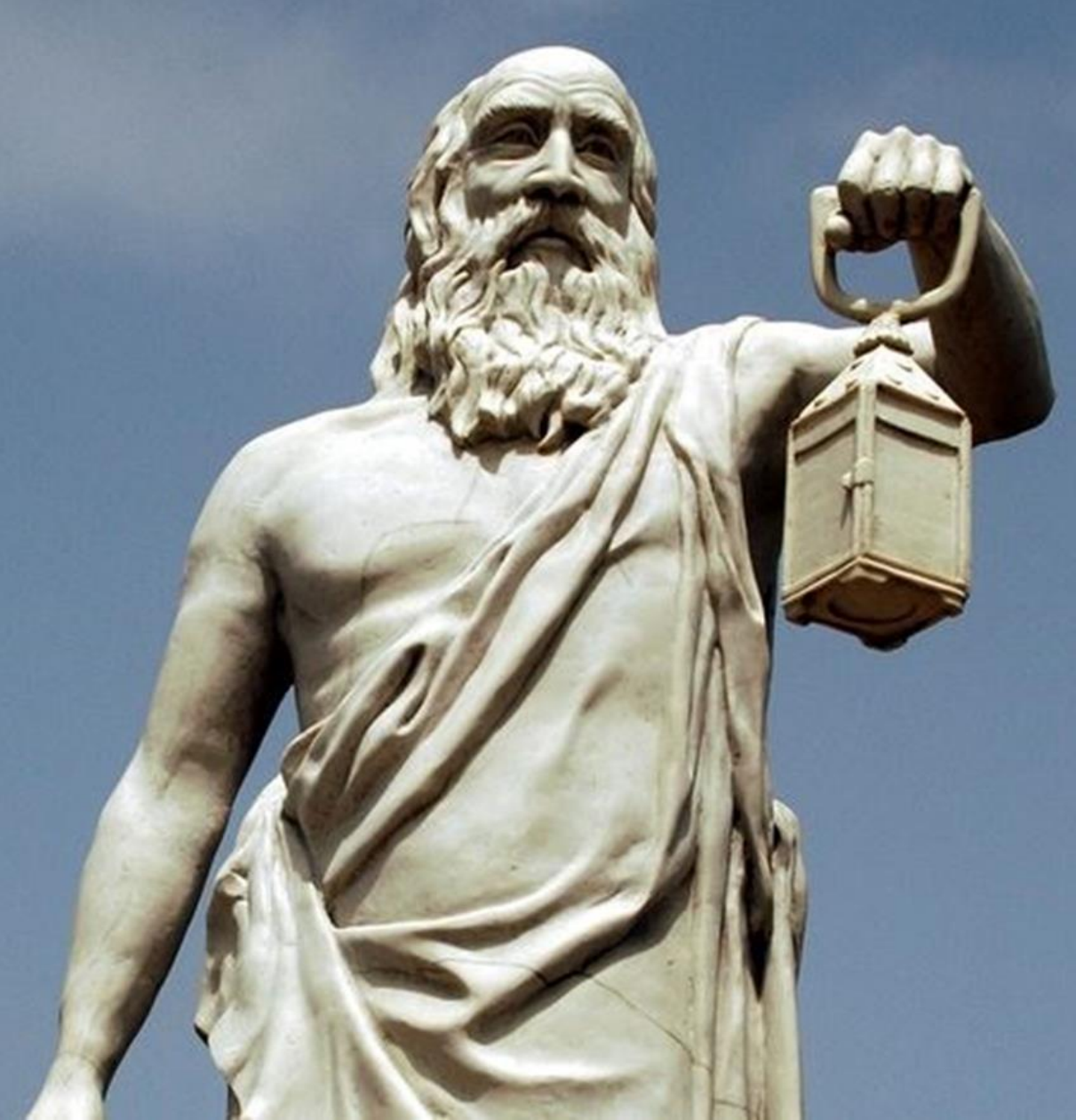
2-Kleanthes
ÇANAKKALE - AYVACIK(MÖ 330 / 230)

Stoa Felsefesi

3-Diogenes
SİNOP(MÖ 412 / 323)

Kinik Felsefesi

4-Lukianos
ADİYAMAN(MÖ 120 / 192)

Kinik Felsefesi

5-Ksenofanes
İZMİR(MÖ 570 / 480)

Kültürel Yaşam

6-Aristotales

ÇANAKKALE-ASSOS (MÖ 384 / 322)

İlk Bilim Sınıflandırması

SOFİSTLERİN VE SOKRATESİN BİLGİ ANLAYIŞI

1.SOFİSTLER

- Para karşılığı siyaset ve retorik dersleri verirler.
- Doğru bilgi yoktur.

PROTOGORAS - A.YUNAN - (MÖ 481 / 411)

”İnsan her şeyin ölçüsüdür.”

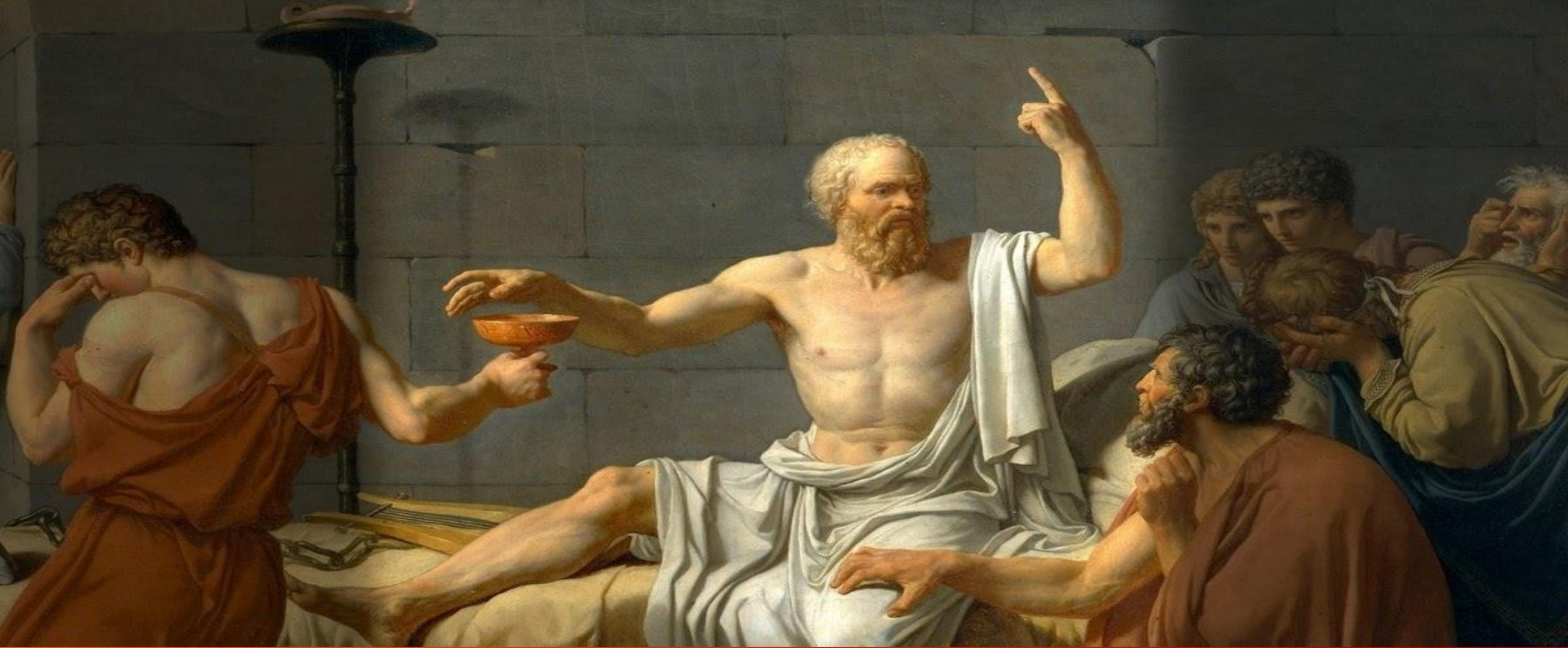
GEORGIAS - A.YUNAN - (MÖ 483 / 376)

2.SOKRATES – A.YUNAN(M.Ö 469 / 399)

-Bilgi doğuştandır.

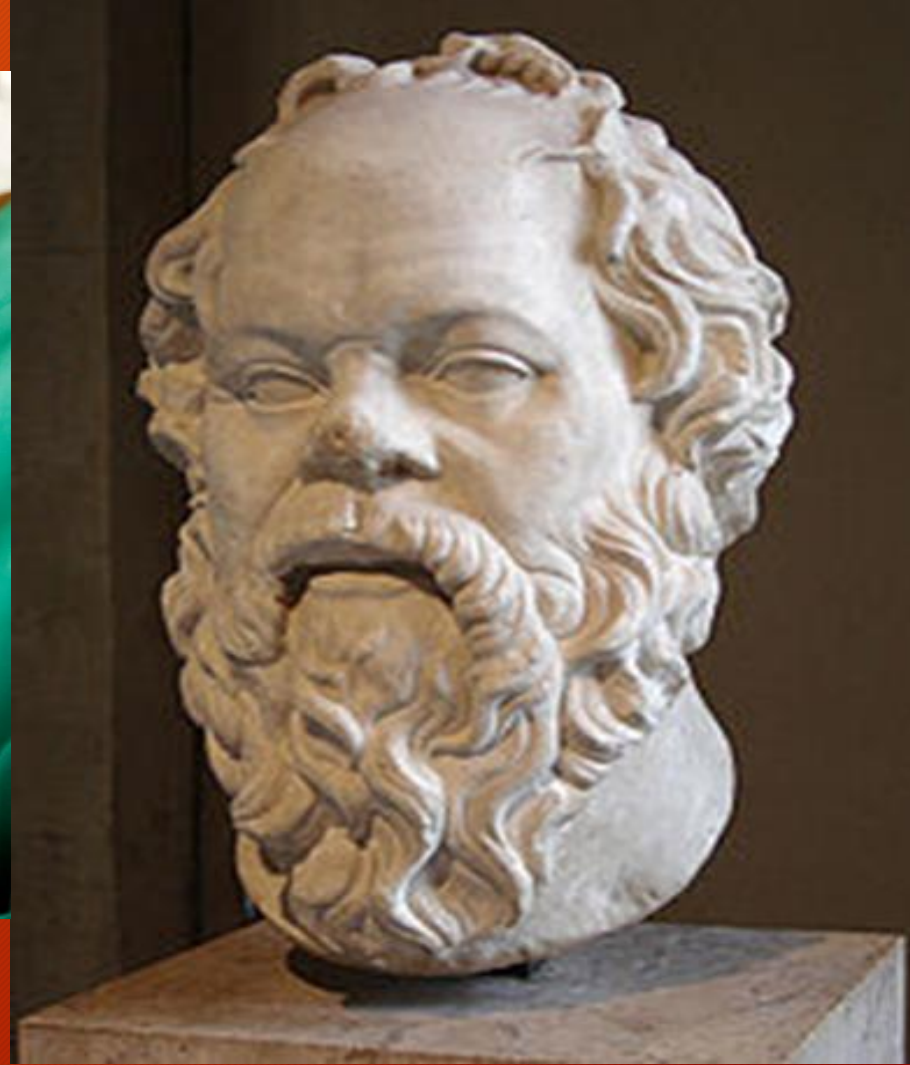
-Sorgulanmayan yaşam, yaşanmaya

-Öğretmenler, öğrencilere yeni bilgiler öğretmezler.

—ΜΑΙΟΤΙΚ (DOĞURTMA)

Hiç bir şey bilmediğini söyleyen kişiye, aslında çok şey bildiğini mantıksal tartışma yoluyla gösterme yöntemidir.

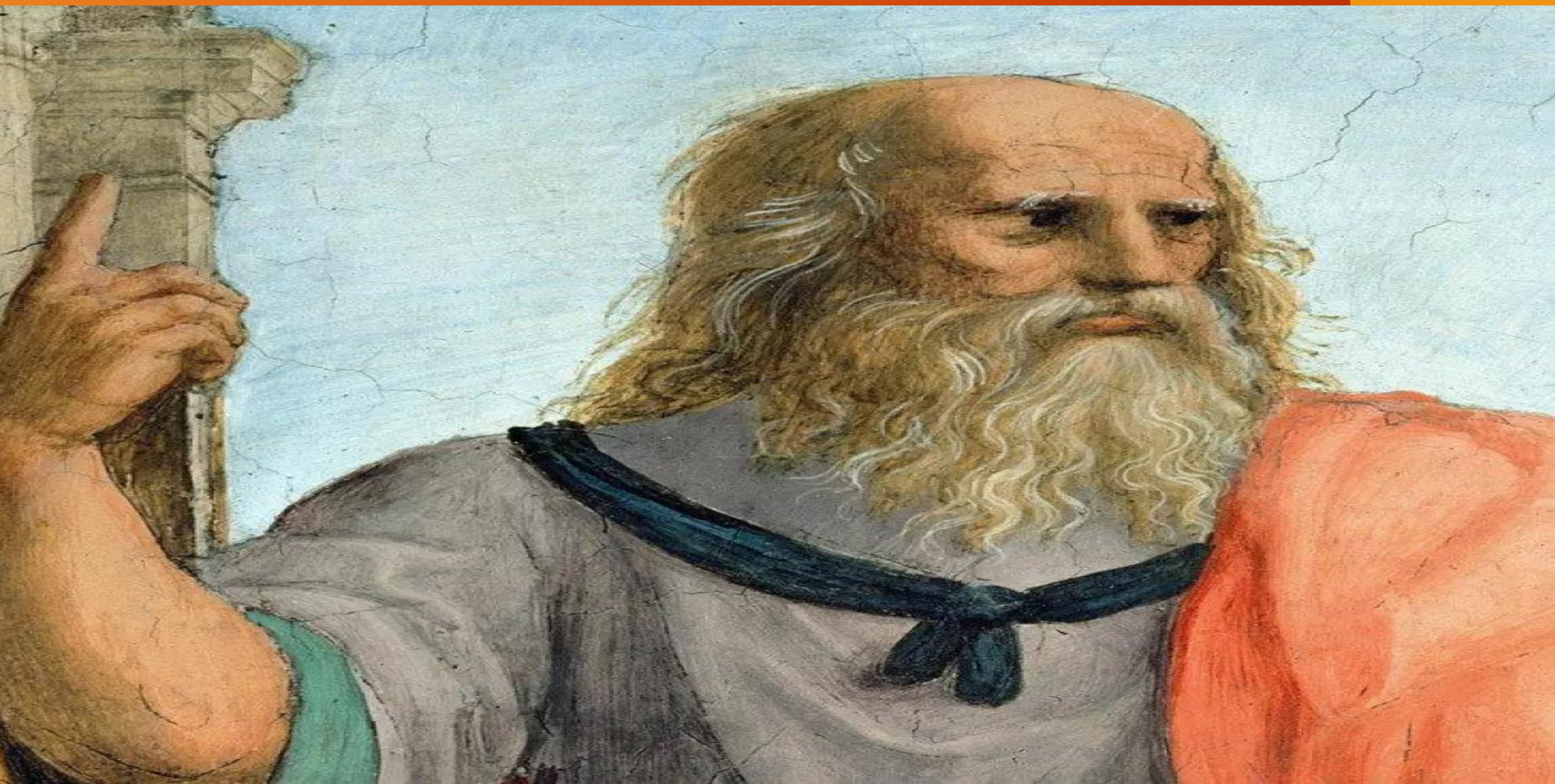
—İRÖNİ (ALAY)

Bildiğini sanan kimseye, aslında yanlış olduğunu mantıksal tartışma yoluyla gösterme yöntemidir.

PLATON ve ARİSTOTALES İN FELSEFELERİ

1-PLATON

A-VARLIK ANLAYIŖI

-İki ayrı dünya vardır.

1-İdealar Dünyası:
Asıl gerçek olan, soyut dünyadır.

2-Duyular (Gölgeler) Dünyası:

İçinde yaşadığımız dünyadır.

Her şey kusurludur.

İdealar dünyasının soluk bir kopyası, gölgesidir.

PLATONUN MAĞARA ALEGORİSİ

B-BİLGİ ANLAYIŞI

Episteme: Kesin bilgi

Doxa(Sanı): Eksik, kusurlu bilgi

C-AHLAK (DEĞER) ANLAYIŞI

-İdealar dünyasında bulunan İyi ideasına (Tanrı) uygun davranışlar, uygun davranışlardır.

-Erdemli insanda bulunması gereken 4 özellik: Adalet – Cesaret – Bilgelik – Ölçölölük

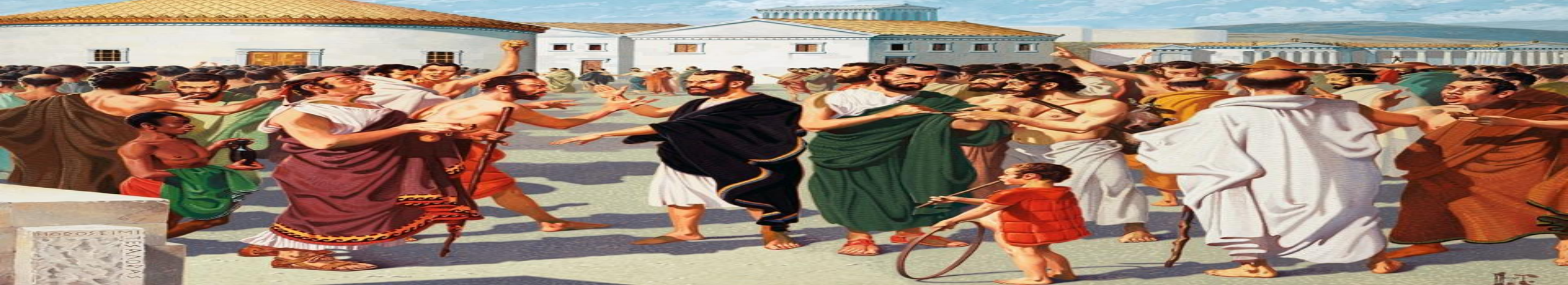
D-SİYASET ANLAYIŞI

1.PLATON / DEVLET - A.YUNAN(M.Ö 427 / 347)

A-Yöneticiler: Filozoflar - BAŞ

B-Bekçiler: Askerler - GÖVDE

C-Üreticiler: İşçiler, Tüccarlar, Memurlar, Çiftçiler..vs -AYAKLAR

2-ARİSTOTELES (İlk Öğretmen)

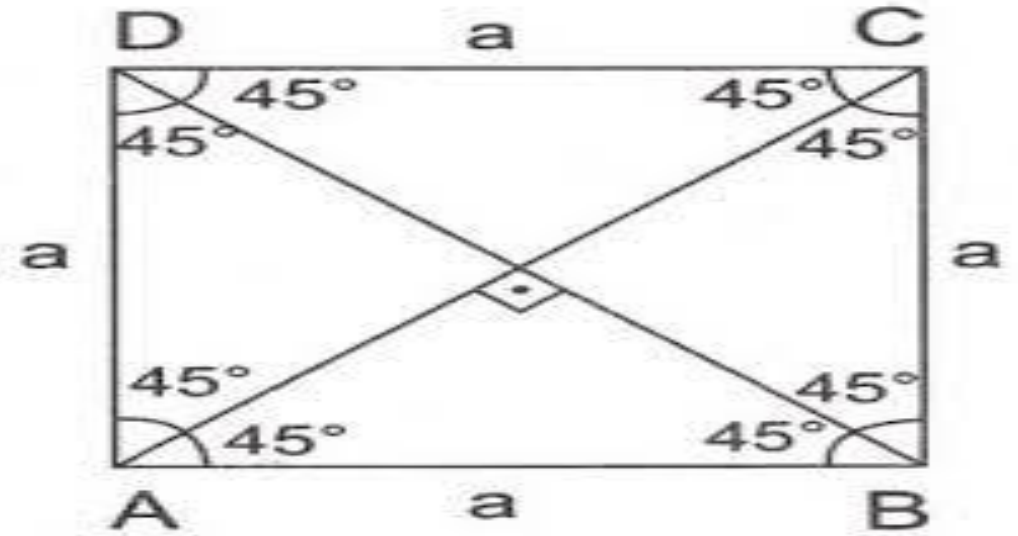
A-VARLIK ANLAYIŞI

-Varlığı oluşturan 4 neden vardır. Bunlar;

1-Maddi Neden

2-Formel Neden

3-Fail Neden

4-Ereksel Neden

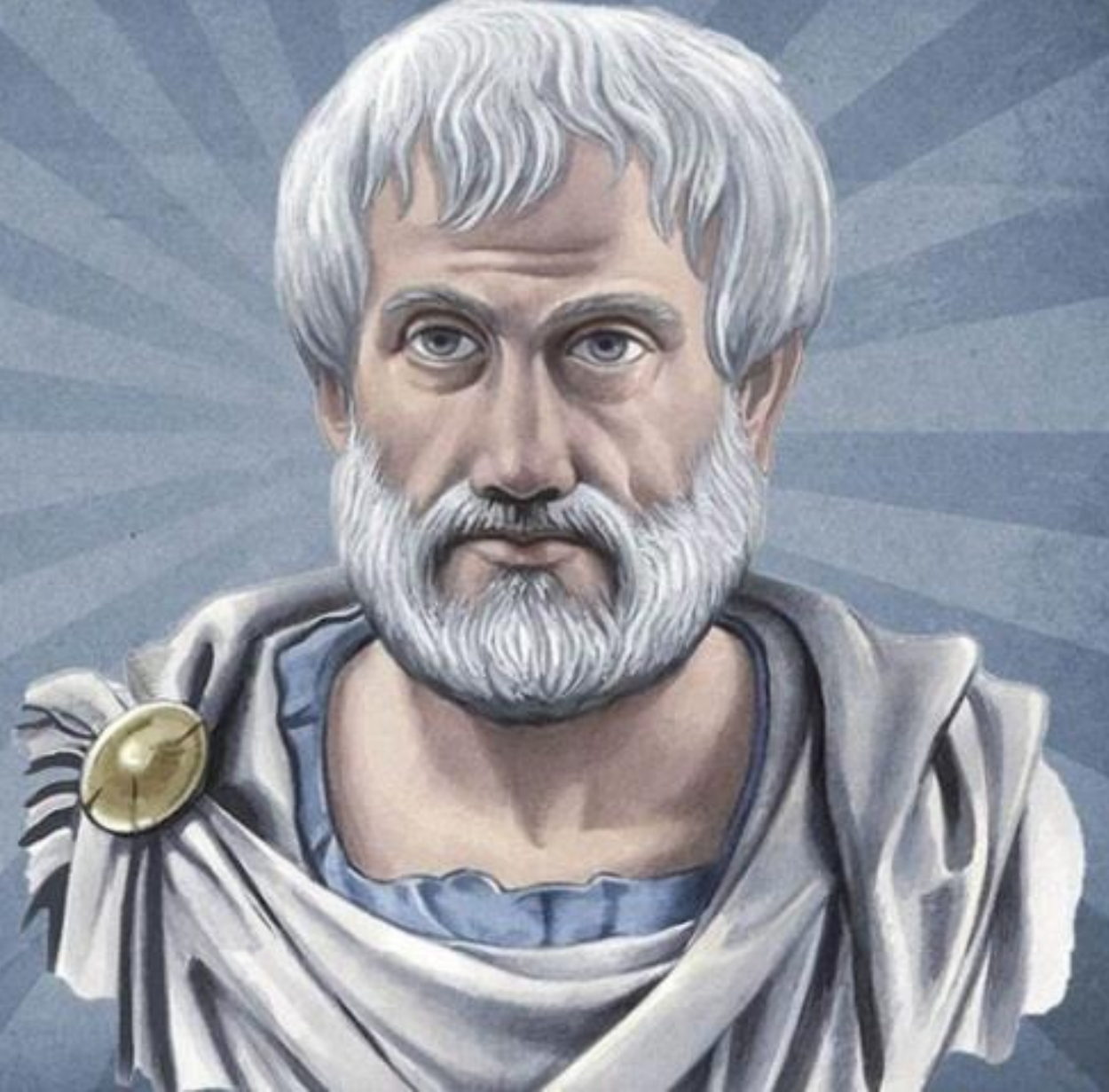
Madde / Form iliřkisi

Somut / Soyut

B-BİLGİ ANLAYIŞI

-Akıl taşıyıcı değil, üreticidir.

384-322 F KR

ARISTOTELES

C-AHLAK (DEĞER) ANLAYIŞI

-Mutluluk, ruhun amacıdır.

-Erdem: Altın Orta

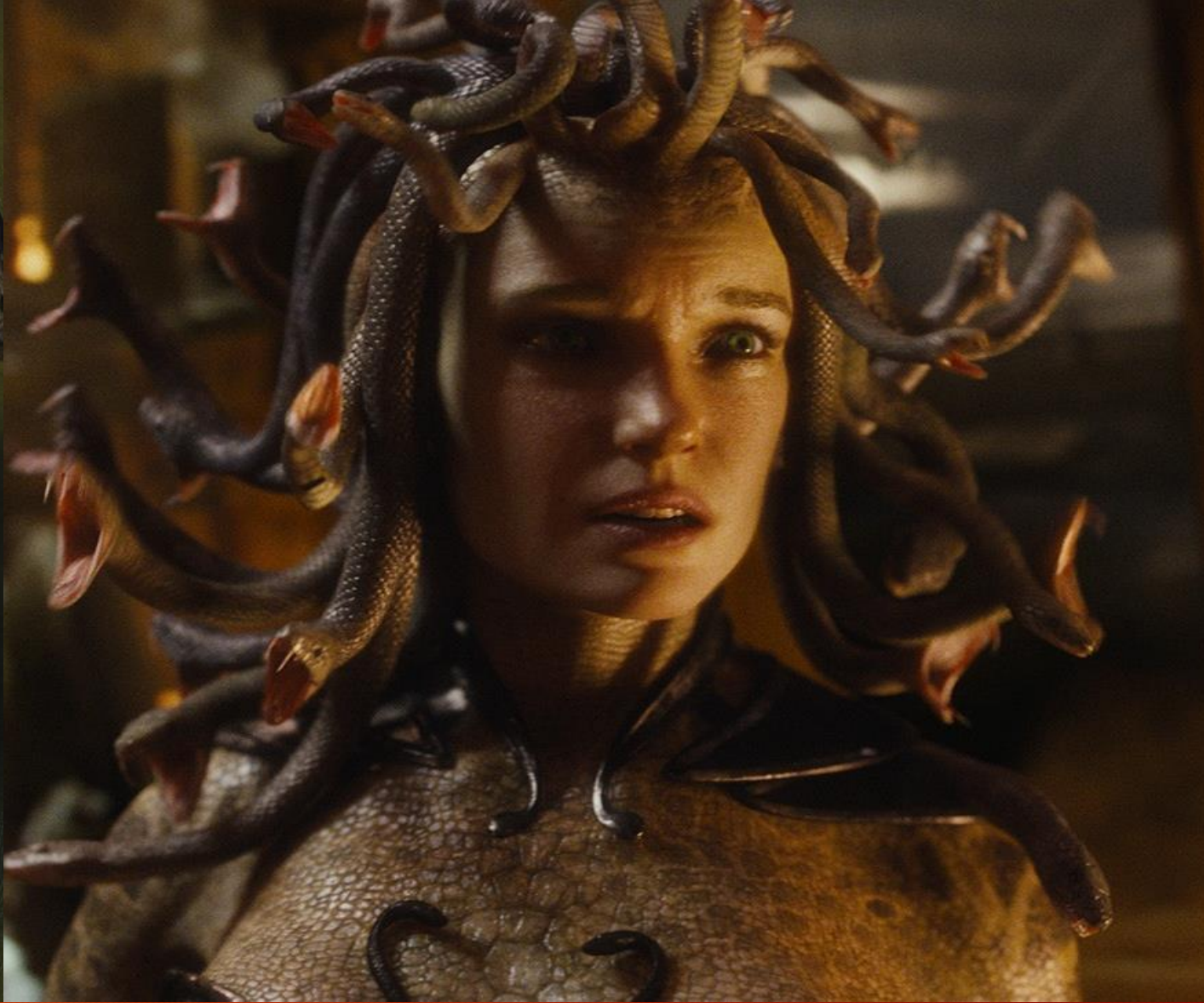
D-SİYASET ANLAYIŞI

-İnsan, politik bir hayvandır.

METAFİZİK (DOĞA ÖTESİ): M.Ö 70 te, Aristoteles tarafından kuruldu.

-Tanrı, ruhun varlığı, doğaüstü varlıklar gibi konuları inceler.

NIKE

ATHENA